

Notulen vergadering algemeen bestuur

d.d. 16 mei 2018

Plaats	:	Houten, Bestuurszaal	
Van	:	19.30-22.40 uur	
Aanwezig	:	WaterNatuurlijk	mevrouw H.A. van Dam, G.J.P. Jansen, mevrouw F.J. Leenders, D.T. van der Molen, mevrouw J.A. Otterman (hoogheemraad), H.A. Rutjes
	:	VVD	K.A.M. Duijvelaar, mevrouw K. Varenhorst, R.D. Woittiez
	:	CDA	J.A.G.W. Droogers, Th.L. de Roos
	:	PvdA	F.J. van Bork, C.G. Jansen op de Haar (hoogheemraad), J.G.M. Reerink
	:	PvdD	R. van der Kruk, W. van der Steeg, A. Travaille
	:	Waterschap@Inwoners belangen	E. Verkaik
	:	ChristenUnie	J.P. Verweij
	:	Algemene Waterpartij	
	:	SGP	F. van Os
	:	Landbouw, Natuur en Economie (Geborgden)	H. de Beaufort, C.P. Bruggink, L. de Groot (hoogheemraad), J.F.C. Kupers, E.C. Merkens, mevrouw T. van Soest
Gasten	:	C. Dieperink	
Afwezig	:	S. Groenendijk (VVD), A.E. Jansen (AWP), B. de Jong (CDA, hoogheemraad), W. Kooy (LNE)	
Voorzitter	:	P.J.M. Poelmann (dijkgraaf)	
Secretaris	:	mevrouw J. Goedhart	
Notulist	:	P.R.F. Verhoeven	

1 Opening, vaststelling agenda en loting primus

De voorzitter opent om 19.30 uur de vergadering van het algemeen bestuur en heet iedereen welkom. Hij spreekt van een memorabele vergadering, de laatste op deze tijdelijke locatie. De volgende algemene vergadering zal in de vernieuwde vergaderzaal plaatsvinden. De oude gordijnen daarvan zijn gebruikt ter versiering van de carnavalswagen van de Mariaschool in Oudewater.

De voorzitter heeft bericht van verhindering ontvangen van de heer De Jong, wiens vrouw een operatie heeft ondergaan, van de heer Groenendijk en van de heer Kooy. De heer Kupers zal later bij de vergadering aansluiten.

Vaststelling agenda

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

Loting primus

De loting van de primus valt op nummer 3, de heer Bruggink (LNE). Bij een hoofdelijke stemming zal hij als eerste zijn stem uitbrengen.

2 Installatie van de heer C. Dieperink, duocommissielid AWP

De voorzitter nodigt de heer Dieperink uit om voor hem te verschijnen en verzoekt de leden van het algemeen bestuur om te gaan staan. Hij leest de verklaring en belofte voor: "Ik verklaar dat ik, om tot duocommissielid te worden gekozen of benoemd, rechtstreeks noch middellijk, onder welke naam of welk voorwendsel ook, aan iemand enige gift of gunst heb gedaan of beloofd. Ik verklaar en belof dat ik, om iets in deze functie te doen of te laten, rechtstreeks noch middellijk, van iemand enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen. Ik belof dat ik getrouw zal zijn aan de Grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plichten als duocommissielid naar eer en geweten zal vervullen."

De heer Dieperink antwoordt met: "Dat verklaar en belof ik."

Notulen vergadering algemeen bestuur

d.d. 16 mei 2018

De voorzitter feliciteert de heer Dieperink en nodigt hem uit de vergadering verder als gast te volgen.

3 Besluitvormend deel hamerstukken

3.1 Aankoop gronden Lekdijk te Schalkwijk

Het algemeen bestuur besluit:

1. in totaal 27.40.55 ha agrarische grond aan te kopen, gelegen nabij de Lekdijk te Schalkwijk zoals nader omschreven in de betreffende koopovereenkomst (DM1358768), zulks voor een bedrag van € 1.925.000,-, kosten koper;
2. deze aankoop voorshands ten laste te brengen van project 40300, verwerving gronden, en daarna zo spoedig mogelijk ten laste te brengen van het krediet voor de grondverwerving voor het project Sterke Lekdijk.

4 Opiniërend deel

4.1 Rapport RKC inzake verbonden partijen

De voorzitter verwacht dat de discussie voornamelijk zal gaan tussen de bestuursleden onderling en dat hij, hoewel aanspreekpunt in het college hierover, de vergadering wel kan leiden. In de commissie is er al een debat met de Rekenkamer geweest. Nu is de Rekenkamer wel aanwezig, maar zal zelf niet aan de discussie deelnemen.

Eerste termijn

Mevrouw Leenders (WN) meent dat het algemeen bestuur het best het college kan aanraden de aanbevelingen van het rapport te volgen en die concreet uit te werken. Daarbij ziet zij ook een taak voor het bestuur, dat zal moeten aangeven wat het precies wil weten om beter op de hoogte te blijven van het reilen en zeilen van de verbonden partijen. Dat blijft wel lastig, want verbonden partijen zijn eigenlijk een soort verlengd bestuur en het blijft de vraag hoeveel grip men daarop heeft. De eerste aanbeveling gaat dan ook over het voorstadium, over wat de meerwaarde is van toetreding. Daarin moet het algemeen bestuur betrokken worden en ook gedurende de rit te horen krijgen of de meerwaarde nog steeds aanwezig is. Het reglement moet zo zijn opgesteld dat een partner kan uittreden of dat er een gegarandeerde solidariteit is. Zolang alles goed gaat is er niets aan de hand, maar in moeilijke tijden wordt iedereen minder enthousiast. Ook zouden waterschapsbesturen eens gezamenlijk door middel van afgevaardigden kunnen overleggen over inhoudelijke onderwerpen, zoals over de muskusrattenbestrijding. Nu zijn de standpunten van andere partijen slechts indirect bekend. Kortom: haar fractie wil dat het college zich de aanbevelingen aantrekt en daarover in contact blijft met het bestuur, zodat iedereen weet wat hij moet verstaan onder betere informatievoorziening.

De heer Woittiez (VVD) heeft lof voor het werk van de Rekenkamercommissie. Hij vond het ook mooi om bij de thema-avond te kunnen proeven hoe dat werkt bij verschillende soorten verbonden partijen. De verschillen waren inderdaad te proeven. De VVD had wel vaker – niet alleen hier, maar ook landelijk – het gevoel de grip op de ontwikkelingen bij verbonden partijen kwijt te raken en daarmee in een democratisch deficit terecht te komen. Hij noemt het knap dat de Rekenkamercommissie daarop de vinger heeft weten te leggen en te verklaren dat het voornoemde gevoel waar is. Een bestuurlijk onaangename ervaring was de constatering van de rekenkamer dat het democratisch deficit en het gebrek aan sturing en controle mede te maken had met het onvervuld laten van een sturende rol door het algemeen bestuur. Dat was ook te wijten aan het feit dat het bestuur dat niet kon, doordat er kennelijk een tekort aan sturingsinformatie was. Hij denkt daarom nu op democratisch glad ijs beland te zijn. Daarover is zijn fractie zeer bezorgd. Ze wil dan ook niet alleen het college oproepen de aanbevelingen over te nemen, maar ook verder gaan en het college oproepen zich hierop te bezinnen en in de algemene vergadering met een coherent voorstel te komen hoe het college zich die informatievoorziening voorstelt. Hij heeft in de laatste commissievergadering al gemerkt dat het college hiervoor al ontvankelijker was dan in de eerste commissievergadering. Hoe die oproep procedureel vertaald moet worden, door een motie of amendement, weet hij nog niet, maar hij verwacht van het college wel een voorstel dat het bestuur in staat stelt het informatiegat te dichten.

Mevrouw Leenders (WN) vraagt bij interruptie aan de heer Woittiez of hij ook van mening is dat het bestuur zelf moet overleggen over wat het van het college verlangt, zoals zij zelf zo-even betoogd heeft. Welke informatie heeft het bestuur nodig om de grip op dit soort regelingen te vergroten? Het bestuur kan toch niet alleen maar achteroverleunen en wachten waarmee het college komt?

Notulen vergadering algemeen bestuur

d.d. 16 mei 2018

De heer Woittiez (VVD) is het daar van harte mee eens, maar zijn fractie wil het voortouw bij het college laten, dat immers de informatieplicht heeft. De Rekenkamer heeft al geconstateerd dat het bestuur te laat of onvolledig is geïnformeerd. Dat is eigenlijk een politieke doodzonde. Daarom verwacht hij van het college een coherent voorstel, waarvan het bestuur de indruk krijgt dat het helpt om het informatiegat te dichten. Hij denkt dat hij hiernaar kijkt op dezelfde manier als mevrouw Leenders.

Mevrouw Leenders (WN) denkt dat ook, maar neemt afstand van de uitspraak dat het bestuur te laat of niet goed zou zijn geïnformeerd.

De voorzitter dringt er bij de heer Woittiez op aan dit punt even uit te spitten.

Daar de heer Woittiez (VVD) geen liefhebber is van spitten, wil hij daarbij toch graag hulp hebben. Hij heeft ergens gelezen dat er een tekort aan informatieverstrekking was.

Mevrouw Leenders (WN) zegt dat er inderdaad gemeld is dat er een informatietekort was, maar de heer Woittiez noemde dat een politieke doodzonde en dat suggereerde dat er moedwillig informatie was achtergehouden of verkeerd was overgedragen. Daarvan, zo verklaart zij, heeft ze afstand genomen.

De heer Woittiez (VVD) is blij met de aanvulling van mevrouw Leenders. Hij dacht haar afstand te horen nemen van het feit dat er een informatietekort zou zijn. Hij begrijpt nu dat zij ook vindt dat er informatie heeft ontbroken. Of dat gebrek moedwillig was of niet, daar wilde hij buiten blijven. Hij neemt aan van niet, want het is namelijk een goede democratische gewoonte dat het college het vertrouwen heeft, totdat duidelijk is dat het dat niet meer verdient. Daarom vindt de VVD het ook belangrijk dat het college offensief reageert en met een plan van aanpak komt. Dan laat het college zien dat het serieus elke vorm van nalatigheid schuwt.

De voorzitter concludeert dat dit punt daarmee is uitgespit.

De heer Travaille (PvdD) weet dat ook zijn fractie zich herkent in de onaangename conclusies van de Rekenkamercommissie. Ze onderschrijft daarom de aanbevelingen. Ze heeft in het bijzonder de informatievoorziening over de regeling voor de muskusrattenbestrijding gemist. Tijdens de bespreking over de mogelijke verlenging van de samenwerking is het bestuur onder druk gezet door een ander waterschap – en ook enigszins door het college – om zo snel mogelijk akkoord te gaan met een tegenstrijdige voorliggende visie. Zijn fractie heeft toen voorgesteld om niet de visie vast te stellen, maar alleen de samenwerking voort te zetten. Volgens het college kon dat niet, wat op zijn minst niet helemaal juist was. AGV stelde die visie niet vast en verlengde wel de samenwerking. Dit punt treft niet alleen het college, maar ook het algemeen bestuur. Dat heeft ook de verplichting zich goed te laten informeren en voorafgaand aan de besluiten om goede alternatieven te vragen.

De PvdD ondersteunt het besluit dat nu voorligt. Nu de Rekenkamer geconcludeerd heeft dat het bestuur graag regelmatig wordt geïnformeerd, ziet de fractie dat na de toetreding graag uitgewerkt in de vorm van een jaarkalender, met daarop momenten waarop gemene regelingen worden besproken of onderdelen daarvan worden vastgesteld. Daarvoor dient hij een amendement in, specifiek over het voorliggende besluit en de toevoeging van een jaarkalender.

Amendement nummer 1, 'Jaarlijkse informatievoorziening verbonden partijen' wordt ingediend door de heren Travaille (PvdD), Reerink (PvdA) en Verweij (CU).

Het dictum van amendement 1 luidt:

Besluit:

- Besluit de besluittekst aan te vullen door aan het tweede beslispunt, tweede punt, tweede bullet, betreffende heldere interne afspraken, toe te voegen:
'en hiertoe tevens een voortschrijdende jaarkalender aan het AB voor te leggen.'

De voorzitter leest het dictum voor van amendement 1 en constateert dat het deel uitmaakt van de beraadslagingen.

De heer Van Os (SGP) geeft de Rekenkamercommissie zijn complimenten. Hij vindt dat die goed werk heeft verricht. Wat er met de aanbevelingen moet gebeuren, is al verwoord door WN en VVD. Daar kan hij zich bij aansluiten. Hij verwacht dat het bestuur ook wat gaat doen en dat het college de aanbevelingen zal overnemen. Hij herinnert eraan

Notulen vergadering algemeen bestuur

d.d. 16 mei 2018

dat de verbonden partijen bij de oprichting voordelen zagen in de samenwerking. Nu is de vraag hoe het bestuur de controle kan behouden.

De heer Reerink (PvdA) merkt op dat 'verbonden partijen' het meest onderzochte onderwerp is bij rekenkamers en naar zijn eigen ervaring ook het lastigste om daarover advies uit te brengen. Gelukkig heeft de Rekenkamer knap werk geleverd en het geheel goed inzichtelijk gemaakt. Het democratisch tekort blijft een moeilijk punt. Wat dat betreft zit hijzelf op een lijn die een combinatie is van de uitspraken van mevrouw Leenders en de heer Woittiez. Hij denkt namelijk dat het bestuur de informatie in het verleden wel heeft gekregen, maar dat die verspreid was en op verschillende manieren binnenkwam; dan in bestuursbrieven, dan in een burap, dan in een voorstel aan het bestuur. Dat maakte het verwarrend. Een tweede belemmering is dat er geen logisch moment is om dat geheel te bespreken. Niet alleen moet de informatie gebundeld worden, maar ook de bespreking plannen op de agenda. In de commissievergadering had hij al gezegd dat zoiets per gebonden partij kan wisselen. Voor hem is het reden om het amendement van de PvdD van harte te steunen: dan staan informatievoorziening en bespreking op de agenda en is men gedwongen er gezamenlijk goed naar te kijken.

In de commissie heeft hij ook al gezegd dat zijn fractie de aanbevelingen ondersteunt. Als het college erin slaagt een mooi plan te maken conform de wens van de VVD, zal hij daarmee instemmen. In het voorafgaande overleg van de fractievoorzitters heeft hij nog gezegd dat er nog een procedurele discussie rest: met begeleidingscommissie en Rekenkamer moeten nog de laatste puntjes geregeld worden, en dan zou alles goed moeten verlopen.

De heer Verweij (CU) sluit aan bij wat de heer Reerink gezegd heeft. Hij heeft nog wel enkele opmerkingen. Zo ziet hij dat het bestuur voor dit en het volgende agendapunt onderzoeksdossiers heeft ontvangen van een bureau aan de Rekenkamer en niet integrale rapporten van de Rekenkamer zelf. Daar kan hij nu mee leven, maar de volgende keer heeft hij liever integrale rapporten van de Rekenkamer aan het algemeen bestuur. Verder complimenteert hij het college met het feit dat het de toezegging bij het vorige Rekenkameronderzoek om een checklist op te leveren alsnog met spoed heeft uitgevoerd. Ten derde constateert hij dat het college bij de reactie op het voorliggende onderzoek als bijlage de eigen reactie op het vorige onderzoek heeft gevoegd. Er lag echter een bestuursbesluit met een andere strekking. Het was correcter geweest als dat bestuursstuk was bijgevoegd.

Hij ondersteunt de gedane aanbevelingen, aangevuld met wat in het amendement staat. Verschillende fracties hebben al gepleit voor heldere afspraken over hoe de onderwerpen hier op tafel komen. Hij denkt dat een voortschrijdende jaarkalender het instrument kan zijn om samen heldere afspraken te maken. Als het college jaarlijks een document op tafel legt met punten waarvan het bestuur weet dat die ter sprake komen, kan het zich daarop voorbereiden en daarop reageren, en eventueel zelf onderwerpen aandragen. Met een dergelijke jaarkalender maakt het college aan het bestuur duidelijk hoe het de onderwerpen gaat terugleggen. Daarmee zal het college het gat in de informatievoorziening verkleinen en voldoen aan de behoefte van het bestuur om te weten wat er speelt.

De heer Droogers (CDA) verklaart dat zijn fractie zich in grote lijnen aan kan sluiten bij de woorden van mevrouw Leenders en dat ze het onderzoek zeer kan waarderen. Het geeft een mooi inzicht in de verbonden partijen. Gelukkig is het niet beperkt gebleven tot het muskusrattenbeheer, want de andere partijen zijn minstens zo belangrijk. Ook is het voor het bestuur nodig om vroegtijdig over voldoende informatie te beschikken om waar dat nog kan, kaders te kunnen stellen en, indien mogelijk, keuzes te kunnen maken. Hij stemt graag in met de aanbevelingen en roept het college op om op een gepaste en handzame manier het bestuur van informatie te voorzien en keuzes voor te leggen. Hij zegt 'een handzame manier', want als het bestuur alle jaarstukken van alle partijen over zich heen krijgt, zal het daarmee ook niet uit de voeten kunnen. Mogelijk kan er bij de voorjaarsnota al iets aan de orde komen. Voor het CDA is bijvoorbeeld een punt van zorg de continue kostenstijging van de verbonden partijen en hoe het bestuur daar grip op zou kunnen krijgen. Het lijkt een goed streven om een jaarkalender te hebben. Hij is benieuwd naar de reactie van het college daarop.

De heer Merkens (LNE) dankt de Rekenkamercommissie voor de verrichte arbeid. Zijn fractie ondersteunt het bestuursbesluit en het voorliggende voorstel. Hij meent dat de huidige discussie ook voor veel fractieleden een eyeopener is geweest: ze moeten de informatievoorziening van de verbonden partijen ter harte nemen en als bestuurslid ook bij die partijen daar navraag naar doen. Dat neemt niet weg dat het college het bestuur moet informeren over de lopende zaken. Het ingediende amendement zou daar zeker bij kunnen helpen.

De heer Verkaik (W@I) is blij met het onderzoek van de Rekenkamer. Hij is van mening dat het bestuur de grip niet is kwijtgeraakt, maar dat het die nooit gehad heeft. Bij het aangaan van dit soort overeenkomsten met verbonden

Notulen vergadering algemeen bestuur

d.d. 16 mei 2018

partijen zijn de doelstellingen en consequenties vaak onvoldoende belicht. Dat moet beter, zoals ook mevrouw Leenders en de heer Woittiez hebben gezegd. Rekenkameronderzoek is heel belangrijk, maar daar moet het waterschap ook zijn voordeel mee doen en verbeteringen aanbrengen. Hij vraagt het college of dat ook vindt dat het bestuur de aanbevelingen uit het rapport moet overnemen, dan wel aanvullen.

Mevrouw Leenders (WN) wil nog kwijt dat haar fractie het na haar spreekbeurt ingediende amendement van harte zal steunen. Het kan een bijdrage leveren aan een oplossing.

De heer Woittiez (VVD) sluit zich bij de vorige spreekster aan.

Beantwoording

De heer Poelmann heeft al enkele malen gehoord dat vanuit het bestuur om een reactie van het college gevraagd werd. Hij verzekert de aanwezigen dat het college aanbevelingen van de Rekenkamercommissie die door het bestuur zijn bekrachtigd, zal uitvoeren. Daarover hoeft niet eens gediscussieerd te worden. Wat het college vond van het rapport, heeft het op 9 januari al per brief aan de Rekenkamer laten weten. Die brief is ook in het rapport opgenomen. Met ook die informatie in handen heeft de Rekenkamer de aanbevelingen opgesteld en het college zal die verwerken. Het amendement zal waarschijnlijk worden aangenomen en zal dus ook onderdeel van de besluitvorming worden. Toch zit hem iets nog dwars: de opmerking die de heer Travaille heeft gemaakt over het onjuist verstrekken van informatie over deze of gene zaak betreffende de muskusrattenbestrijding. Dat vindt hij vervelend en hij herkent die opmerking niet in het rapport van de Rekenkamer. Een dergelijke opmerking die niet weersproken is, blijft hangen. Daarom geeft hij hierop zelf maar commentaar.

Wat door mevrouw Leenders en later door de heer Woittiez verwoord werd, past ook in de geest van het ingediende amendement. Zoiets zal in de toekomst zeker worden ingepast op een wijze waar het bestuur zich wel bij kan voelen.

Tweede termijn

De heer Woittiez (VVD) heeft in de eerste termijn even gerefereerd aan hoe de gesprekken in twee commissievergaderingen gegaan zijn. In de tweede BMZ-vergadering heeft hij tot zijn genoegen geconstateerd dat er bij het college ontvankelijkheid was. Dat kon hij ook tijdens deze vergadering grotendeels waarnemen. Hij roept het college op in die ontvankelijke houding te blijven. Hij kan het hele rapport ook niet spellen en leest het misschien iets anders, maar het zou meer opleveren als men samen erkent dat er een informatieprobleem is, en dan samen een verbeterslag aangaat. Hij roept ook in de tweede termijn de dijkgraaf op om dit vraagstuk op te vatten als een signaal dat er een verbeterstap te maken valt. Dat vindt hij een betere reactie dan de defensieve uitspraak dat de dijkgraaf dat vervelend vindt.

De voorzitter vindt het jammer dat de heer Woittiez het antwoord als defensief heeft opgevat, maar het is hem in elk geval duidelijk wat diens punt is.

De heer Travaille (PvdD) wil zeggen dat zijn bewering niet letterlijk in het Rekenkameronderzoek staat. Hij refereerde aan een moment in de besluitvorming rond de overeenkomst van kosten voor gemene regeling voor muskusrattenbeheer. Hij hoopt dat men er gezamenlijk voor kan zorgen dat dit eenmalig was.

Mevrouw Leenders (WN) wil wel erkennen dat deze besluitvorming rond muskusrattenbeheer geen schoonheidsprijs verdiende. Er was geen sprake van onjuiste of onvolledige informatie, maar iedereen voelde zich wel onder druk gezet. Die twee dingen wil ze wel uit elkaar houden.

De heer Travaille (PvdD) legt uit dat het voor zijn fractie ging om het moment waarop ze voor de keuze stond het stuk vast te stellen zonder dat er een duidelijke visie vaststond. Toen werd uitdrukkelijk gezegd dat dat niet kon, maar het bleek wel te kunnen. AGV heeft dat ook gedaan.

Mevrouw Leenders (WN) wil daarom spreken van een inschattingsfout.

De voorzitter sluit hiermee dit punt af.

Notulen vergadering algemeen bestuur

d.d. 16 mei 2018

4.2 Rapport RKC inzake digitale veiligheid

Eerste termijn

De heer Duijvelaar (VVD) realiseert zich dat de installaties en administratieve systemen van De Stichtse Rijnlanden constant enorme hoeveelheden informatie uitwisselen. Het hoeft geen betoog dat de informatievoorziening goed beschermd moet zijn tegen inbreuken, die de continuïteit van de systemen en de kwaliteit van de data kunnen aantasten. Op ambtelijk niveau is daar veel aandacht voor – zeker van de 'chief information security officer' (CISO) –, maar uit het rapport van de Rekenkamercommissie begrijpt zijn fractie dat de verantwoordelijkheid nog niet op alle niveaus binnen de ambtelijke organisatie even sterk gevoeld wordt.

De Baseline Informatieveiligheid Waterschappen (BIWA) wordt gevolgd. Terecht constateert de commissie dat er sprake is van ketenafhankelijkheid. De systemen staan niet op zichzelf. Er vindt uitwisseling plaats met systemen van verbonden partijen. Dat kan een belemmering zijn voor toepassing van de BIWA, een minimumnorm voor integriteit en risicomijding. Zijn fractie heeft vertrouwen in de methodiek van risicobeheersing.

Informatie aan het bestuur is belangrijk om kaders te kunnen stellen, te sturen en te controleren. Verantwoordelijkheid voor veilige informatievoorziening moet zowel op ambtelijk als bestuurlijk niveau gedragen worden. De commissie constateert dat in het bijzonder het algemeen bestuur onvoldoende kennis en inzicht heeft om te kunnen beoordelen of het waterschap controle heeft. Daar moet wat gebeuren, want de samenleving wordt complexer en daardoor vatbaarder voor cybercriminaliteit. Erkenning dat digitale veiligheid regelmatig op de bestuurlijke agenda moet staan en deel moet uitmaken van de planning-en-controlecyclus, is al een belangrijke stap op de goede weg. Aanbevelingen moeten nog concreter worden: aan de ene kant gericht op kennisverhoging van bestuursleden en aan de andere kant op intensivering van de verantwoording over het gevoerde informatieveiligheidsbeleid.

Tot slot stelt hij dat bij een quickscan niet alle risico's en kansen aan bod komen. Zo wordt voorbijgegaan aan alle materiële schade en imagoschade die kan voortvloeien uit het lekken van privacygevoelige informatie of aan het gebruik van onjuiste of gemanipuleerde data of algoritmen. De VVD dringt er dan ook op aan te onderzoeken hoe de kwaliteit en betrouwbaarheid van informatie die wordt gebruikt en hergebruikt, geborgd kan worden.

De heer Verweij (CU) spreekt van een helder rapport van de Rekenkamer. Het bestuur wordt gevraagd de uitgebreide aanbevelingen over te nemen. Hij heeft geprobeerd daar de kern uit te halen. Zo ziet hij eerst een aanbeveling om het beleid op hoofdlijnen vast te laten stellen door het bestuur. Daarnaast leest hij dat het college gevraagd wordt om het bestuur met regelmaat op de hoogte te stellen van mogelijke risico's die er zijn ten aanzien van de digitale veiligheid. Als derde punt noemt hij de afspraken die er moeten komen tussen college en algemeen bestuur over een periodieke verslaglegging. Hij vraagt het college hoe het daar invulling aan gaat geven en met welke frequentie. Die drie kernpunten haalt hij uit de aanbevelingen en die zal hij van harte ondersteunen. Hij hoort graag of zijn interpretatie dezelfde is als die van het college.

De heer Droogers (CDA) stemt in met de aanbevelingen. Hij heeft één aantekening te maken. Hij denkt niet dat de bestuursleden moeten proberen digitale deskundigheid op te bouwen, maar dat ze wel moeten kunnen beschikken over onpartijdige, wellicht externe kennis om te kunnen oordelen over digitale veiligheid. Daarin wil hij gefaciliteerd worden. Hij denkt dus niet dat de bestuursleden zichzelf moeten gaan opleiden. Verder sluit hij zich aan bij de heer Verweij met de vraag wat de vervolgstapen zullen zijn.

De heer Van der Kruk (PvdD) dankt de Rekenkamercommissie voor het nuttige werk. Zijn fractie kan instemmen met de aanbevelingen, vooral met de wens om de kaders op hoofdlijnen vast te stellen. Hij denkt dan aan het formuleren van algemene doelstellingen, welke maatstaven voor de metingen gebruikt kunnen worden – nu is dat BIWA, maar misschien is er een betere – de frequentie van het instrueren van bestuursleden en de manier van evalueren van het beleid. Het gaat uiteindelijk om de vraag wanneer het risicomanagement goed genoeg is, welke ambities het bestuur precies heeft. De BIWA-normen kunnen daarbij helpen, maar het bestuur moet zelf beslissen waar het wil staan: bij de kopgroep, middenmoot of achteraan? En welke risico's zijn te nemen, wat zijn de voordelen en welke middelen wil het bestuur beschikbaar stellen? Met meer inzicht en kennis kan het een betere afweging maken om te komen tot een beter risicomanagement.

De heer Kupers (LNE) kan zich op hoofdlijnen aansluiten bij de vorige sprekers. ICT is voor het waterschap cruciaal. Het rapport legt duidelijk bloot dat het bestuur niet goed kan sturen en de doelen vaststellen door gebrek aan kennis en onvoldoende informatie op maat. Zijn fractie onderschrijft het rapport. Nu gaat het erom daaraan invulling te geven. Hij denkt toch dat het college als eerste aan zet is. Dat kan voorstellen doen en mogelijk ook bij het bestuur ideeën

Notulen vergadering algemeen bestuur

d.d. 16 mei 2018

ophalen. Dit probleem speelt ook bij andere organisaties en het is goed bij collega's te kijken hoe die dit probleem hebben aangepakt. Graag dus eerst een voorstel van het college.

De heer Verkaik (W@I) is blij met het onderzoek van de Rekenkamer en moet erkennen dat het bestuur tekortschiet in zijn controlerende taak. De bestuursleden moeten niet de illusie hebben dat zij in een voortsnellende IT-wereld een goed oordeel kunnen hebben over digitale veiligheid. Het is goed om naar de aanbevelingen te kijken. Ook het college zal niet zomaar met een afdoend voorstel kunnen komen. Alle overheidsorganen worden bij vlagen lamgelegd. Dat kan dus ook gebeuren bij een waterschap. Het moet daarom streven naar beperking van de risico's.

De heer Reerink (PvdA) had in de commissie al uitgesproken dat hij blij is dat het rapport er ligt. Hij had al acht jaar aangedrongen op bespreking van de digitale veiligheid. Wat vertrouwelijk moet blijven of niet heeft hierbij een rol gespeeld, maar volgens hem zijn er – buiten de puur technische – niet zo veel vertrouwelijke punten. Hij verheugt zich wel over de inhaalslag die het college heeft ondernomen. Straks is het waterschap klaar voor de toekomst en hopelijk dan ook op digitaal terrein.

Hij had in de commissie ook opgemerkt dat de veiligheid ook speelt bij de burgerservice en de communicatie met de andere overheden, zeker in verband met de Omgevingswet. Dat mist hij nu in het verhaal.

Hij spreekt de hoop en de verwachting uit dat het bestuur regelmatig de vinger aan de pols kan houden. Gezien de reactie van het college heeft hij daar alle vertrouwen in.

De heer Van Os (SGP) dankt de Rekenkamercommissie wederom voor dit onderzoek. Hij zal instemmen met de aanbevelingen.

De heer Rutjes (WN) stelt dat zijn fractie in de commissievergadering al heeft gesproken van een goed rapport en geheel achter de aanbevelingen staat. Toen was er ook discussie over hoe de invulling van het advies precies moest zijn om het bestuur beter te informeren. Hij memoreert dat er werd gezegd dat de organisatie van de bestuursleden geen ICT-specialisten hoefde te maken om hen de controlerende taak te laten uitvoeren. Die hebben alleen voldoende informatie nodig om te kunnen constateren dat het dossier door de organisatie goed beheerd en beheerst wordt, wat volgens het rapport nu ook het geval is.

Beantwoording

De heer Poelmann wijst erop dat het college in zijn reactie aan de Rekenkamer al heeft gezegd wat het zelf met de aanbevelingen kan en wil gaan doen. Het waterschap ziet al zeer veel bij de collega's tijdens sectorbrede audits. Het is ook goed om bij de bureaus te kijken hoe ze het daar doen. De vraag wanneer dat goed genoeg is, is een belangrijke. Daar gaat het om en uit de laatste audit blijkt dat De Stichtse Rijnlanden ergens tussen kop en midden zit. Drie, vier jaar geleden was dat zeker niet zo. Nieuw aangetrokken medewerkers hebben op het gebied van de digitale veiligheid bergen werk verzet.

Na de discussie gehoord, het rapport gelezen en de besluitvorming vernomen te hebben, denkt hij dat het college met het bestuur gaat delen hoe het waterschap met de verschillende onderdelen van de discussie verder wil gaan. Het college komt dus hierop terug.

Tweede termijn

De heer Verweij (CU) wil iets meer scherpheid. Hij vraagt of het college met een voorstel komt ten aanzien van het beleidsmatige kader digitale veiligheid op hoofdlijnen, met periodieke risicoanalyses en met periodieke verslaglegging.

De heer Poelmann antwoordt dat die punten deel uitmaken van het voorstel en dat hij daarover met mensen uit de organisatie van gedachten wil wisselen. Hij vindt het te vroeg om nu te antwoorden op de gestelde vragen. Die zullen in het uiteindelijke voorstel aan de orde komen. Daar mag men hem aan houden.

De heer Verweij (CU) constateert dat hij drie punten noemt die letterlijk in de aanbevelingen staan, en dat de heer Poelmann nog zoekende is naar wat hij gaat doen. Hij hoort graag of de door hem genoemde drie kernpunten door het college worden opgepakt.

De heer Poelmann stelt dat de aanbevelingen er staan en dat het college die gaat uitvoeren. Hoe het dat precies gaat doen, zal in het voorstel verwoord staan. Daarin wordt ook de in de vergadering gevoerde discussie meegenomen, inclusief alle gemaakte opmerkingen. Dat vindt hij op dit moment het zuiverst. Overigens is hij blij dat de Rekenkamer

Notulen vergadering algemeen bestuur

d.d. 16 mei 2018

het waterschap een goede spiegel heeft voorgehouden, waaruit naar voren kwam dat er al veel gedaan is. Iedereen werkt keihard verder. Daarmee sluit hij de beraadslaging over dit punt af.

4.3 Ontwerpnota bodembeheer plas Marnemoende

Eerste termijn

De heer Van der Steeg (PvdD) dankt hoogheemraad De Groot en de ambtelijke organisatie. Zijn fractie had tijdens de commissiebehandeling enkele bedenkingen geopperd. Dat was daarna uitgelopen op een gesprek. Zoiets heeft alleen zin als men bereid is naar elkaar te luisteren. Dat was zeker het geval, waarvoor de dank.

Het hoeft echter niet meteen te betekenen dat men het met elkaar eens wordt. Hoewel hij begrip kan opbrengen voor de door de heer De Groot bewandelde lijn, blijven er voor de fractie enkele pijnpunten overeind. Wat hier gebeurt, is kortweg het verplaatsen van arseenbagger van A naar B. Om dat mogelijk te maken moet er een nota komen, en om de plas te kunnen verondiepen, is er een toepassing bij gezocht: natuurontwikkeling. Spreker is ter plekke gaan kijken en heeft zo zijn twijfels. Het gaat ongeveer om een oppervlak van een kwart voetbalveld en een oever die met enige goede wil al natuurvriendelijk is te noemen. Bij het verder zoeken in de media is hij berichten over het verondiepen van plassen tegengekomen die hem onrustig maakten. Hoewel er niets onrechtmatig gebeurt, krijgt hij er beelden bij die men eerder verwacht bij slimme handeltjes van de Italiaanse maffia. Hij las over grootschalige stort van vervuilde grond uit het buitenland – bijvoorbeeld van de Parijse metro – die in Nederland gebruikt wordt om plassen te verondiepen. Organisaties als Natuurmonumenten geven die ruimte om hen moverende redenen (lees: financiële). Andere grondjongens spelen in op de ruimte die de wet kennelijk biedt, en verdienen daar vermoedelijk een aardig centje aan. In een Volkskrantartikel wordt partner K3 Delta ook genoemd. Het is niet illegaal, maar of het maatschappelijk aanvaardbaar en verantwoordelijk is, vindt hij een ander verhaal. De PvdD acht het tijd worden om de mazen in het net te sluiten. Het gaat hier niet om bagger uit het buitenland, maar om gebiedseigen materiaal. Toch is er hier een moreel probleem. De schoonmaakkosten kunnen heel hoog zijn, maar het verplaatsen van A naar B vindt de fractie geen duurzame oplossing. Zo wordt Nederland steeds vuiler en worden latere generaties opgezadeld met vervuiling van nu. Ook is er geen inzicht in de deal die de aannemer gaat maken of heeft gemaakt met Marnemoende en/of Staatsbosbeheer. Hij wil namelijk graag weten wat de restgevolgen zijn, voordat hij 'ja' zegt tegen een voorstel. Hij heeft nu nog te veel het gevoel dat hij iets zal missen. Goedkeuring van het voorstel garandeert nog niet dat het storten in Marnemoende ook echt doorgaat. Het wordt namelijk aan de markt overgelaten om de gunstigste optie te kiezen. Dat hoeft niet plan Marnemoende te zijn. Hier wordt sturing naar het door het waterschap gewenste eindresultaat gemist. In een ideale wereld stopt vervuiling en wordt de boel schoongemaakt. De PvdD houdt vast aan haar idealen en zal dus tegen het voorstel stemmen.

De heer Reerink (PvdA) zal in het vertrouwen dat de rijksoverheid normen stelt en in het vertrouwen dat het college die normen ook gevolgd heeft, het voorstel steunen. Hij heeft één 'maar': de burger zal dit moeilijk begrijpen, want vervuilde bagger, die toch kwaad kan, mag toch gestort worden want dat zou veilig zijn. Als hij naar de tekst van de advertentie kijkt, ziet hij niet een voor de burger overtuigend verhaal. Hij wil het college meegeven dat dat deel van de communicatie extra aandacht behoeft.

De heer Verkaik (W@I) had begrepen dat de aanbesteding nog niet was afgewerkt, maar ziet in de brief van 10 maart dat het werk is aangenomen en dat de bagger naar elders vervoerd wordt. Daarover wil hij graag duidelijkheid.

Mevrouw Van Soest (LNE) vraagt aan de PvdD-fractie welke stortplaats van de bagger wel beantwoordt aan het ideaal. Mogelijk dat een amendement met een aanvaardbaarder oplossing wel eenstemmigheid kan opleveren.

De heer Van der Steeg (PvdD) antwoordt dat zijn fractie graag zou zien dat de grond werd schoongemaakt. Hij wil best een amendement daarover indienen en misschien wil LNE daarmee instemmen.

Mevrouw Van Soest (LNE) zal daar zeker over nadenken, als de PvdD daar ook een gedegen financiële onderbouwing bij levert die past binnen de vastgestelde begroting.

De heer Van der Steeg (PvdD) schat de kosten ergens op een paar miljoen euro. Zijn fractie is daartoe wel bereid. Als LNE dat ook wil, gaat hij dat amendement schrijven.

Notulen vergadering algemeen bestuur

d.d. 16 mei 2018

De heer De Roos (CDA) verklaart dat zijn fractie instemt met de nota. Hij vraagt of de aannemer met Marnemoende is gekomen of dat het waterschap dat gedaan heeft. Hij kan zich namelijk voorstellen dat er meer locaties zijn, zoals de Put van Wetering bij IJsselstein (een probleem dat met bagger ook opgelost kan worden).

De heer Van der Molen (WN) vindt het uitstekend als materiaal wordt hergebruikt. Er is wel een lichte vervuiling, maar zijn fractie heeft vertrouwen in de uitgevoerde risicoanalyse. Communicatie noemt hij een belangrijk punt en daarom is hij ook blij met het meegekoppelde meetprogramma, zodat achteraf ook bekeken kan worden of de verwachtingen zijn uitgekomen. Zijn fractie zal het voorstel steunen.

De heer Woittiez (VVD) verklaart dat zijn fractie het voorstel ook zal steunen. Ze zou daarbij genegen zijn precies dezelfde woorden te kiezen die de PvdA-fractie bij monde van de heer Reerink gekozen heeft.

De heer Van Os (SGP) zal het voorstel ook steunen.

Beantwoording

De heer De Groot dankt voor de gegeven steun. Wat het betoog van de heer Vander Steeg betreft, moet hem wel één ding van het hart: het is bagger met een arseengehalte tussen A en B. Het is duidelijk dat hij dat liever niet heeft, maar om nu te spreken van ernstig vervuilde bagger gaat hem te ver. Bovendien is de arseen van nature uit het gebied zelf afkomstig. Voor arseen van de klasse A/B zijn er in Nederland regels: storten in een diepe plas die geen eigendom is van Rijkswaterstaat, vraagt van het waterschap een nota Bodembeheer. Die zorgt ervoor dat alles netjes onderzocht wordt en als extra een maatschappelijk voordeel meebrengt, in dit geval natuurontwikkeling. Men kan de hoeveelheid natuurontwikkeling gering vinden, maar aan de andere kant ligt het hele gebied wel in de ecologische hoofdstructuur. Hier is discussie over mogelijk.

Het waterschap heeft ook naar de kosten van schoonmaken geïnformeerd: voor 40.000 m³ à 70 euro per kubieke meter komt dat neer op 2,8 miljoen euro. Daarvoor heeft het waterschap niet gekozen, gezien de gebiedseigen achtergrond en het in Nederland vigerende gebruik. In vergelijking met vervuiling uit het buitenland moet deze bagger uit de eigen Hollandsche IJssel binnen drie jaar verwerkt zijn. Anders vervalt het plan.

De gekozen aannemer heeft het werk gestaakt en teruggegeven. De Stichtse Rijnlanden is nu bezig met een nieuwe aanbesteding. K3 Delta heeft een vergunning aangevraagd om het slib te mogen storten in Marnemoende, waarvoor nu deze nota Bodembeheer moet worden vastgesteld. Als een toekomstige aannemer een andere stortplaats verkiest, vervalt deze nota weer.

Het waterschap werkt serieus aan de communicatie voor het hele project Hollandsche IJssel. Ook naar de berichtgeving over Marnemoende zal zorgvuldig gekeken worden.

De heer Verkaik (W@I) wil weten of als een andere firma dan K3 Delta het werk gaat aannemen, die dan van dezelfde vergunning gebruik kan maken of dat dan de hele procedure opnieuw moet.

De heer De Groot stelt dat K3 Delta de stortlocatie heeft. Aannemers kunnen, als ze dat willen, met K3 Delta een overeenkomst sluiten dat ze daar kunnen storten.

Tweede termijn

De heer Reerink (PvdA) vond de reactie van de hoogheemraad op de vragen over de communicatie wat magertjes. De tekst van de advertentie was niet erg overtuigend. Als de mensen lezen over arseen, worden ze gelijk onrustig. Daarom wil hij de uitdrukkelijke toezegging dat hiervoor extra aandacht zal zijn.

Mevrouw Van Soest (LNE) had in de eerste termijn vergeten te zeggen dat haar fractie de handelwijze van het college niet met de praktijken van de Italiaanse maffia vergelijkt. Ze stemt daarom voor het voorstel.

De heer Van der Steeg (PvdD) antwoordt mevrouw Van Soest dat hij dat ook niet gezegd heeft. Ze heeft niet goed geluisterd.

De heer Verweij (CU) wil zich in tweede termijn graag aansluiten bij het pleidooi van WaterNatuurlijk en het belang benadrukken dat er goed wordt gemonitord en dat er op een zorgvuldige manier wordt gecommuniceerd.

Notulen vergadering algemeen bestuur

d.d. 16 mei 2018

Beantwoording

De heer De Groot dacht dat hij over de communicatie voldoende had gesproken, want hij is ervan overtuigd dat wat nu is aangevraagd, voor de omgeving een heel veilige manier van werken is. Dat zal hij ook zo naar de omgeving communiceren en extra aandacht besteden aan de manier waarop de werkzaamheden worden uitgevoerd. Een verhaal dat arseen gevaarlijk kan zijn, zet mensen op het verkeerde been. Het is beter om zo eerlijk mogelijk te vertellen wat men aan het doen is, hoe men dat doet, hoe men dat afdekt en volgens welke procedure. Hij wil wel toezeggen na de aanbesteding extra aandacht te besteden aan hoe dat op te pakken.

De heer Reerink (PvdA) meent dat de portefeuillehouder het goed bedoelt, maar dat hij te veel redeneert vanuit eigen beleving: technisch is alles veilig. De burger hoort de woorden 'arseen' en 'vervuiling' en voordat men het weet, gaat er al weer een heel verhaal rond. Daarom dringt hij erop aan de zaken meer vanuit de burger te bekijken en daarop in te spelen. Een tekst zoals die nu voorligt, is volstrekt onvoldoende.

De heer De Groot zegt toe te gaan corrigeren, waarbij er zeker gelet zal worden op hoe de burger hiertegen aankijkt.

De voorzitter constateert dat hij dit agendapunt kan sluiten. Hij draagt het voorzitterschap tijdens agendapunt 4.4 over aan de heer De Groot.

4.4 Kredietvoorstel grondverwerving Sterke Lekdijk

Eerste termijn

De heer Verweij (CU) wijst erop dat in de commissievergadering een krediet werd gevraagd voor een lange termijn om gronden voor de Sterke Lekdijk aan te kopen. Dat betekent dat het bestuur 30,9 miljoen euro krediet beschikbaar stelt aan het college en daar bijna drie bestuursperioden niet meer tussen kan komen. Hij kan zich vinden in de redenering dat het niet handig is het geld per deelproject beschikbaar te stellen, omdat men dan niet proactief kan aankopen wanneer de gelegenheid zich voordoet. Wel vindt hij het zorgvuldiger als het krediet in twee tranches wordt verdeeld, zodat het bestuur eens kan zien of het waterschap op de goede weg zit.

Naar aanleiding van de BMZ-vergadering geeft het college aan dat er een evaluatie komt, dat het elk half jaar een voortgangsrapportage zal opstellen en dat het alle aankopen boven 1 miljoen euro aan het bestuur zal voorleggen. Het college gaat echter niet in op het voorstel van verdeling van het krediet in twee tranches (daarover kan hij een amendement indienen). Hij vraagt daarnaast waar in het besluit staat dat er een evaluatie komt en een halfjaarlijkse rapportage. Hem lijkt dat correct om dat ook in het besluit op te nemen.

De heer Droogers (CDA) noemt grond een essentiële voorwaarde voor duurzame dijkversterking. Zijn fractie stemt in met de gemaakte keuzes en heeft geen behoefte om het krediet in stukjes te knippen. De gevraagde som biedt de mogelijkheid om slagvaardig te handelen. Het CDA kan instemmen met het voorliggende besluit. Hij heeft wel enkele kanttekeningen over aanpak en vervolg. Zo moet onteigening zoveel mogelijk voorkomen worden, al was het maar voor het imago. Hij is tevreden over de voorgestelde betrokkenheid van het bestuur, hoewel het ook geen kwaad kan om aankopen te melden via een attenderingsbericht. Vanuit de landbouw komen signalen dat buitendijkse gronden minder aantrekkelijk zijn vanwege natuurbestemming, als ze als ruilgrond voor de landbouw gebruikt worden. Hij vraagt het college terughoudend te zijn met de aankoop van ruilgronden in buitendijkse gebieden. Verder ziet hij liever geen ruil met gronden van Staatsbosbeheer en andere overheden vanwege de 40% transactiekosten. Hij kan zich wel voorstellen dat De Stichtse Rijnlanden gronden van (semi-)overheden koopt, eventueel na voorafgaand overleg. Zoals al bij de commissie gezegd werd, zal het waterschap straks veel grond bezitten, waarop het ook eigen doelen kan verwezenlijken, zoals tijdelijke functies voor natuur of recreatie of voorwaarden voor de pacht. Die toezegging hoort hij graag bevestigd.

De heer Van Os (SGP) kan instemmen met het voorstel zoals het hier ligt. Hij heeft er ook geen moeite mee om het krediet in één keer beschikbaar te stellen. Bijna iedere aankoop zal wel langs het bestuur komen, omdat de aankoop prijs het miljoen al snel zal overstijgen. Ook denkt hij dat in de organisatie voldoende deskundigheid binnengehaald zal worden om dit hele proces op de juiste wijze te begeleiden. Daar hoeft het bestuur zich niet te veel in te mengen, want land inkopen moet men in alle rust doen. Het kost tijd.

De heer Woittiez (VVD) spreekt zijn waardering uit dat het college een aantal vraagstukken uit de commissie tot zich heeft willen nemen en in het voorstel de nodige wijzigingen heeft aangebracht. Zijn fractie ziet in materiële zin ook de noodzaak om als college de ruimte te hebben voor aankopen, zodat een tijdige beschikbaarheid van grond geborgd is

Notulen vergadering algemeen bestuur

d.d. 16 mei 2018

voor de uitvoering van de Sterke Lekdijk en kan en zal beschikbaarheid en aankoop van grond een smeermiddel zijn bij een goede en tijdige uitvoering van het project.

Toch heeft hij ernstige twijfels bij de bestuurlijke weg die nu bewandeld wordt en vraagt hij zich af of er toch niet meer aan fasering gedaan kan worden. Het bestuur heeft krap een jaar geleden ingestemd met de strategienota, het 'Verkenningsonderzoek Sterke Lekdijk', met een budget van 49 miljoen euro. Dat zou een paar jaar gaan duren.

Daarover heeft hij een aantal opmerkingen.

- Hij kan zich voorstellen dat besluitvorming over de aankoop van gronden op de een of andere manier verband zou houden met wat uit het verkenningsonderzoek zou komen. Dat is de bestuurlijke weg. Men kan wel van tevoren wat ruimte willen hebben, maar dan past fasering en een bestuurlijke uitleg van wat men doet. Hij had begrepen dat daarvoor het verkenningsonderzoek was bedoeld.
- Als het college dan toch wat vooruit wenst te lopen, kan het zoiets beter faseren zodat het in een latere fase alsnog gekoppeld kan worden aan wat het verkenningsonderzoek zegt.
- Eigenlijk is er nu sprake van een niet-gedekte stap: er ontbreken dekkingsvoorstellen. Hoogheemraad De Jong ziet de voorjaarsnota als het moment om daarnaar te kijken. Misschien moet men dan dit onderdeel van de besluitvorming uitstellen tot die voorjaarsnota. Bij het hoogwaterbeschermingsprogramma en de grote projecten geldt het richtsnoer 90% nationale bijdrage en 10% eigen bijdrage. Bij deze grondaankoop gaat de eigen bijdrage de 10% ver te boven, en dat zonder dekking. Dat roept bij de VVD toch het beeld op van de luiken open en dat vindt hij geen fijn signaal, zeker niet als dat geldt voor 30,9 miljoen euro. In een eerste stap kan er misschien nog wat, waarna in een volgende fase compensatie volgt, geladen met het bedrag uit de verkenning.
- Natuurlijk zijn de aangekochte gronden voor recreatie te gebruiken, maar in de opvattingen van de VVD hoort het waterschap geen grootgrondbezitter te zijn. Bij de Sterke Lekdijk moet – even los van meekoppelkansen, waar de meekoppelaar voor de financiën zorgt – de veiligheid vooropstaan. Er mag geen twijfel over bestaan dat het vele geld alleen besteed wordt aan veiligheid. Die twijfel heeft hij wel en daarom lijkt het hem bestuurlijk zorgvuldig om eerst eens te praten over het grondbeleid. Dat kan dan gebeuren voor het ingaan van een tweede of derde fase.

De heer Rutjes (WN) zegt bij interruptie dat hij allerlei argumenten hoort om de besluitvorming anders uit te voeren, maar als hij kijkt naar de voorstellen en de controlemomenten die zijn ingebouwd, kan men ook betogen dat al deze argumenten ook op tafel kunnen komen tijdens die controlemomenten, waardoor het bestuur zijn controlerende taak ook kan uitvoeren. Hij vraagt waarom de andere aanpak de voorkeur zou moeten verdienen.

De heer Woittiez (VVD) antwoordt dat hij die controle liever vooraf heeft in plaats van achteraf. Het bestuur hoort juist die bestuurlijke lijnen uit te zetten en dat is waar de VVD mee bezig is. Daarbij heeft hij twee verzoeken, die hij indien nodig in een amendement of motie zal uitwerken. Het eerste verzoek is om op korte termijn in de bestuursvergadering een bespreking van het grondbeleid te houden, zoals dat eerder bestuurlijk is vastgesteld en kennelijk door het college nader wordt ingevuld, vooruitlopend op het verkenningsonderzoek. Liever eerst een visie en dan pas stappen maken, en niet andersom. Het tweede verzoek is om te komen met een fasering in het voorstel kredietverstrekking. Dan kan zijn fractie in zo'n eerste fase best instemmen, maar zullen de latere fases vanuit een zorgvuldige bestuurlijke visie worden afgewikkeld, uiteraard met dekkingsvoorstellen.

De heer Rutjes (WN) begrijpt dat de heer Woittiez vooraf de bestuurlijke lijnen wil uitzetten en niet achteraf reparaties verrichten. Dan nog vraagt hij zich af of er iets niet goed gaat als er op de voorgestelde manier gewerkt wordt.

De heer Woittiez (VVD) heeft dat gevoel wel. Dat komt doordat er geen dekkingsvoorstel ligt, het waterschap meer dan 10% moet bijdragen en hij ook nog hoort dat op de verworven gronden recreatie mogelijk zal zijn. Het bestuur moet niet met al die associaties besturen, maar moet duidelijk maken welke richting het voorstaat. Nu vindt hij het beleid onvoldoende richtinggevend.

De heer Rutjes (WN) spreekt nu namens zijn fractie. Hij stelt dat het voorstel van de kredietaanvraag helder is. In de BMZ-vergadering heeft WN vragen gesteld over de financiële risico's. Het ging toch om veel geld bij dit grootste project ooit en het was dus niet vreemd om daar scherp op te letten. In de stukken zijn diverse paragrafen toegevoegd waarmee controlemomenten zijn ingebouwd. Daarmee kan het bestuur prima zicht houden op de ontwikkelingen en zo nodig zijn verantwoordelijkheid nemen. Het lijkt hem een goede manier om met de vragen en zorgen die in de commissie leefden, om te gaan. De aanpassingen staan nu ook in de stukken en ze zijn daardoor navolgbaar en hoeven niet uit de notulen gevist te worden.

Notulen vergadering algemeen bestuur

d.d. 16 mei 2018

De heer Verweij (CU) merkt bij interruptie op dat de heer Rutjes denkt straks geen besluiten meer uit de stukken te hoeven halen, maar hij vindt dat het voorgestelde besluit van drie punten. Met die drie punten geeft het bestuur een mandaat aan het college, maar alle punten over evaluatie en rapportage staan niet in het besluitvoorstel. Hoe kan een volgend bestuur zicht houden op dit besluit?

De heer Rutjes (WN) is het niet eens met de heer Verweij. Hij stelt dat alles helder in het stuk staat en dat niet expliciet in de aanhef genoemd hoeft te worden dat het bestuur het daarmee eens is. Hij neemt aan als iets aan het stuk wordt toegevoegd, dat ook opgevolgd wordt. Er staan nog meer stukken tekst. Die hoeven niet allemaal in de aanhef te staan.

De heer Reerink (PvdA) begint met op te merken dat de heer Woittiez een kleinigheidje vergeten is: zodra er gefaseerd gaat worden, loopt men het risico dat een bepaald stuk grond echt heel dringend nodig is. Als er dan geen ruilgrond is, zit men in een lastige positie en kan men gemakkelijker gechanteerd worden en wordt het moeilijker om de deal te maken. Hij denkt dat men die kans dan laat lopen.

De heer Woittiez (VVD) vraagt bij interruptie waar voor de heer Reerink dan de grens ligt; bij 29 miljoen en 1 miljoen? Fasering is altijd mogelijk, maar er moet een bestuurlijke onderbouwing zijn.

De heer Reerink (PvdA) antwoordt dat een paar ton meer of minder geen goede fasering is. Er moet een robuust bedrag beschikbaar zijn voor een robuust beleid.

De heer Woittiez (VVD) vraagt wanneer de heer Reerink het bedrag robuust genoeg vindt om te kunnen faseren.

De heer Reerink (PvdA) verwijst daarvoor naar het voorliggende stuk, maar dat gaat hij niet helemaal voorlezen. Hij vervolgt zijn betoog. Hij zou als lid van het CDA gesproken hebben over goed rentmeesterschap. Dat betekent voor hem dat men naar de toekomst moet kijken en voorzieningen treffen, waar die op een goede manier te gebruiken zijn. Hij vindt dit stuk eerder getuigen van een goede vooruitziende blik en als dat ook nog eens gebaseerd is op een nota Grondbeleid, heeft hij er geen behoefte aan dat afgesproken beleid telkens weer ter discussie te stellen. Dat lijkt hem geen goede manier van besturen.

In reactie op de vraag van de heer Verweij hoe grip te krijgen is op de rapportage, zegt hij dat het college naar aanleiding van behandeling in de BMZ-commissie enige toezeggingen gedaan heeft. Die toezeggingen vormen het antwoord op de vraag van de heer Verweij. Spreker mag aannemen dat de zinsnede: "Het college heeft hierbij het volgende voor ogen [...]" de soepele formulering van een harde toezegging is. Dat kan het bestuur dan als onderdeel van de besluitvorming beschouwen. Hij is blij met de aanvullingen van het college op dit punt. Als die rapportage dan komt – en dat zit eigenlijk al in de aanvullingen van het college – is in de commissie gezegd dat niet te doen in vier regels in de burap. Dat zal een goede periodieke rapportage zijn.

De heer Woittiez (VVD) wil bij interruptie toch vragen naar het robuuste faseringsbedrag. Hij kan het niet vinden.

De heer Reerink (PvdA) leest voor: "Het algemeen bestuur wordt voorgesteld: 1. een krediet beschikbaar te stellen van totaal € 30,9 miljoen voor grondverwerving Sterke Lekdijk, bestaande uit [...]" De rest leest hij niet.

De heer Woittiez (VVD) vindt dit niet voldoende. Zijn vraag was wat in de ogen van de PvdA een robuust bedrag was, waarmee fasering wel zou kunnen.

De heer Reerink (PvdA) meent dat men in theorie wel kan faseren, maar dat is nu net wat hij niet wil. Hij wil geen fasering.

De heer Van der Kruk (PvdD) meent nu in een min of meer semantische discussie beland te zijn. Hij denkt dat er wel degelijk een fasering is, maar niet een harde. Er staat namelijk een bedrag van 15 miljoen euro genoemd en in 2021 is er een evaluatiemoment, of zoveel eerder als er 15 miljoen euro besteed is. Hij kan zich voorstellen dat bestuursleden gedacht hebben dat hier sprake was van een zachte fasering in tweeën. Het lijkt erop dat het bestuur bij die evaluatie kan zeggen dat het niet tevreden is en dat het de rest van het krediet intrekt. Hij hoort graag van de portefeuillehouder of dat juist is.

Notulen vergadering algemeen bestuur

d.d. 16 mei 2018

Voor verworven ruilgronden ziet hij een tijdelijke bestemming voor natuur of recreatie wel als mogelijkheid, maar dat mag geen doel op zich zijn. Hij pleit er wel voor van de gronden gebruik te maken, als die eenmaal in bezit zijn. Dat is ook richting belastingbetalers niet meer dan redelijk.

De heer De Beaufort (LNE) weet dat in de BMZ-commissie de woordvoerder van LNV zwaar heeft ingestoken. Hij ziet ook dat het college heel goed geluisterd heeft naar de inbreng van de verschillende fracties en het stuk behoorlijk heeft aangepast. Hij gelooft dat allen nu iets bereikt hebben, waardoor er aan de Sterke Lekdijk getimmerd en gewerkt kan worden. Het bestuur heeft voldoende sturingsmomenten meegekregen om tijdig en goed op de hoogte te zijn en de zaken te kunnen begeleiden. Hij vertrouwt erop dat wat de fracties hier naar voren hebben gebracht, voor het college en het bestuur voldoende is om de klus aan te gaan pakken.

De heer Verkaik (W@I) hoopt dat het college duidelijke antwoorden geeft op de vele gestelde vragen.

De heer Reerink (PvdA) wil nog een eerder vergeten opmerking kwijt. Bij pagina 30 van de strategienota over de niveaus van escalatie had hij gezegd dat er niet alleen ambtelijk verantwoordelijkheden liggen, maar ook bestuurlijk bij portefeuillehouder, het college en het algemeen bestuur. De portefeuillehouder had al toegezegd dat hij dat zou corrigeren. Dat is in het stuk niet gebeurd.

Beantwoording

De heer Poelmann zegt dat het college na de commissievergadering ampele besprekingen heeft gewijd aan wat te doen met de vele opmerkingen. Hij vond de discussie toen goed en prettig. Er is in het stuk veel veranderd. Hij kan bevestigen dat het college gaat doen wat het voor ogen heeft. Dat is inderdaad een keiharde toezegging. Het betekent de facto dat er sprake is van een zekere fasering. Er was in het college wel enige discussie of dat handig was, maar voor hem was duidelijk dat die behoefte ingevuld moest worden. Dat is toen gedaan op de manier die in het stuk is verwoord. Het is zoals de heer Van der Kruk het heeft geformuleerd: als het bestuur in 2021 of na de uitgave van 15 miljoen euro op grond van welke overweging dan ook tot andere gedachten komt, kan dat het nog niet benutte krediet intrekken. Het bestuur levert zich dus totaal niet uit aan het college.

Het college gaat een rapportageformule volgen die aansluit bij de kwartaalrapportages van de Sterke Lekdijk en die niet is gekoppeld aan burap en dergelijke. In het eerste en derde kwartaal van ieder jaar wordt in de kwartaalrapportages van de Sterke Lekdijk ook de stand van de grondpot behandeld. Hij meent dat het college daarmee tegemoet is gekomen aan de wens van de heren Verweij en Woittiez om te faseren. Met de gekozen formule kan men daadkrachtig en helder aan de slag.

De drie punten die het college voor ogen heeft, mag het bestuur uitleggen als een besluit. Het maakt daarom ook prominent deel uit van de voordracht, zoals die vandaag aan het bestuur wordt voorgelegd met alle veranderingen van na de commissievergadering. Het hele plan kan dus in twee tranches, maar het college stelt voor het op de hier genoemde manier te doen.

Aankoop van gronden dient voor het verwezenlijken van een veilige en sterke Lekdijk, en niet voor iets anders. Mocht er op enige wijze tijdelijk een andere bestemming mogelijk zijn, dan kan dat. De gronden zijn echter aangeschaft omdat ze mogelijk een rol hebben in de zone van de dijk zelf of als ruilgrond. Daarom kan het waterschap op die gronden slechts kortlopende verplichtingen aangaan. Anders werkt het niet meer als die grond geruild moet worden of betrokken wordt bij de dijk. Mocht in de toekomst blijken dat die gronden niet meer nodig zijn of zullen zijn, dan stelt de portefeuillehouder voor om die gronden weer te verkopen. Het waterschap zelf behoudt geen grond voor natuur of recreatie. Het probeert alleen wat opbrengsten uit de gronden te halen, zolang ze nog niet gebruikt worden voor de doelen van veiligheid, waarvoor ze werden aangeschaft.

Hij verzekert de heer Van Os dat, zoals de grondfunctie nu georganiseerd is met voldoende bemensing en voldoende mogelijkheden om externe expertise in te winnen, die afdeling op orde is.

De heer Van Os (SGP) zegt bij interruptie dat hij daar niet aan twijfelde. Hij bedoelde zijn opmerking als compliment.

De heer Poelmann incasseert dat ook als zodanig. De werkers staan voor een grote taak en vertrouwen van het bestuur in wat zij doen en hoe ze het doen, is belangrijk om goed te kunnen functioneren. Daarom is hij hier juist zo blij mee.

Hij zegt de heer Woittiez dat die niet kan instemmen en tegelijk om fasering vragen. Het college vindt dat het in deze voordracht invulling heeft gegeven aan de faseringsgedachten, zoals die in de commissievergadering naar voren zijn gekomen.

Notulen vergadering algemeen bestuur

d.d. 16 mei 2018

Hij kan met de heer Reerink zeggen dat er een grondbeleid is. Het grondbeleid dat nu voor de Sterke Lekdijk geformuleerd wordt, is een afgeleide van het bestaande algemene grondbeleid. Het college gaat niet mee met de gedachte om het grondbeleid opnieuw ter discussie te stellen, ook al gaat het hier om een groot bedrag. Mede namens mevrouw Otterman wil hij verklaren dat het college dat niet gaat doen.

Hij vindt dat de heer Rutjes goed heeft uitgelegd dat het bestuur goed zicht kan houden op wat er gebeurt. Daarvoor zijn instrumenten, mogelijkheden en periodieke rapportages in de notitie aangereikt. Zo wordt alles ook uitgevoerd. Mocht in een evaluatie blijken dat iets anders moet dan hier staat, dan kan dat.

Tot slot heeft hij voor de heer Reerink nog een opmerking over de escalatie. Als er wordt afgeweken van het beleid zoals is vastgesteld in de nota Grondbeleid en in deze nota, komt hij terug bij het algemeen bestuur. Zo zit de escalatie er toch in. Hij begrijpt uit de reactie van de heer Reerink dat die iets anders bedoelde.

Tweede termijn

De heer Reerink (PvdA) neemt aan dat de heer Poelmann het met hem eens is dat het bestuur nooit ambtenaren ter verantwoording zal roepen, maar op de eerder vermelde pagina 30 ziet hij als laatste stap de secretaris-directeur. Volgens hem zijn er nog vervolgstappen: de portefeuillehouder, het college en tot slot het bestuur. Nu is in de beschrijving van de escalatie de helft vergeten. Juist die bestuurlijke verantwoordelijkheid vindt hij in dit verhaal belangrijk.

Verder wil hij tegen de heren Woittiez en Verweij zeggen dat het waterschap kansen voor de toekomst gaat creëren. Daartoe koopt het gronden aan. Dan kunnen er twee dingen gebeuren: of de grond is echt nodig, of er blijft grond over. Hij heeft enigszins de suggestie geproefd dat bij het overblijven van grond geld is weggegooid. Die grond wordt echter weer verkocht. Als het waterschap daarbij een klein verlies lijdt, staat daar tegenover dat het bij de eerste kansen al de winst binnengehaald heeft. Over het geheel genomen zal De Stichtse Rijnlanden er goed uitspringen.

De heer Verweij (CU) is op zich blij met de antwoorden in eerste termijn. Hij krijgt ook de indruk dat het college in de commissie goed gehoord heeft wat er breed leeft, namelijk dat het algemeen bestuur periodiek zicht moet hebben op de uitgave van het krediet, zodat bijsturing mogelijk is. Hij vindt het bestuurlijk zuiver om dat in de besluitvoorstellen ook vast te leggen. De besluitvorming moet over een zeer lange periode, ook in een volgende bestuursperiode, navolgbaar zijn. Het gaat hem dan niet om kwesties als de aankoop van natuurgronden of medefinanciering op andere projecten. Hij hecht eraan dat het bestuur zijn verantwoordelijkheid neemt en op een zuivere manier de kaders meegeeft. Het college vraagt in drie punten om het krediet ter beschikking te stellen, de rentelasten op een bepaalde manier te financieren, maar in het hele voorstel staat niets over evaluatie en rapportage. Daarom heeft hij samen met de VVD-fractie een amendement voorbereid om de besluittekst aan te vullen met een vierde, vijfde en zesde punt. Hij leest zelf het dictum voor.

Amendement nummer 2, 'Krediet grondverwerving Sterke Lekdijk' wordt ingediend door de heren Verweij (CU) en Woittiez (VVD).

Het dictum van amendement 2 luidt:

Besluit:

de besluittekst te wijzigen door de volgende beslispunten toe te voegen

4. Het dagelijks bestuur op te dragen om halfjaarlijks aan het algemeen bestuur een voortgangsrapportage (inclusief prognoses) t.a.v. de grondaankopen op te leveren.
5. Het dagelijks bestuur op te dragen om uiterlijk in 2021 of na besteding van € 15 miljoen een evaluatie aan het algemeen bestuur voor te leggen.
6. De uitgave van de tweede helft van het onder punt 1 genoemde krediet voorwaardelijk ter beschikking te stellen. Hierover zal het algemeen bestuur op basis van de genoemde evaluatie een definitief besluit nemen.

De voorzitter constateert dat amendement 2 deel uitmaakt van de beraadslagingen.

De heer Woittiez (VVD) denkt dat duidelijk is hoe hij met de heer Verweij de beantwoording door de portefeuillehouder waardeert. Hij meent dat met de aanvulling fasering en evaluatie er ook beter uitkomen. Zo heeft hij ook de toezegging van het college gehoord. Het zou mooi zijn om deze punten in de besluitvorming op te nemen.

Wat het grondbeleid betreft denkt hij dat er een misverstand gerezen is. Hij vroeg om een herbevestiging van dat beleid, juist in het licht van de doorvertaling van het grootste project dat het waterschap gaat draaien: de Sterke Lekdijk. De VVD-fractie vraagt wat de bestuurlijke stappen zijn die daarin genomen worden. Bij een dergelijk groot

Notulen vergadering algemeen bestuur

d.d. 16 mei 2018

project vindt zij het wel de moeite waard om een doorvertaling in het bestuur aan de orde te stellen. Dat was het verzoek: niet om het grondbeleid als zodanig, maar om een doorvertaling, om wat in het college tot een nadere invulling geleid heeft. Daarbij geldt natuurlijk dat de fractie scherp zal kijken waar in de ogen van het college bij de doorvertaling de veiligheid stopt en andere factoren beginnen. Zij hecht eraan dat scherp te hebben en zij zou het spijtig vinden als men die doorvertaling in het grootste programma dat het waterschap gaat draaien, niet goed voor ogen heeft. Dat er elk half jaar weer een beoordeling achteraf komt, is voor haar minder: zij doet het liever aan de voorkant.

Over blijft nog het punt van de dekking, maar daarop zal hij ingaan bij de behandeling van de voorjaarsnota. Samen met de ChristenUnie hoopt zijn fractie dat het amendement wordt opgewaardeerd naar de besluitvorming. Dan heeft het college weer twee partijen extra aan boord.

De heer Rutjes (WN) begrijpt wel dat de heer Verweij het belangrijk vindt dat zijn aanvulling wordt opgenomen, maar de heer Poelmann heeft al gezegd dat het bestuur kan instemmen met het volledige dossier. Misschien is een eenvoudig alternatief dat punt 1 luidt: 'in te stemmen met het voorstel'.

De heer Van der Kruk (PvdD) kan zich voorstellen dat er overwegingen zijn om tot dit amendement te komen. Persoonlijk worstelt hij met de vraag wat men in een besluit wil opnemen en welke toelichting daar nog binnen past en wat daar buiten valt. Hij is bang dat dit een glijdend vlak wordt en dat de besluiten straks enorme lappen tekst gaan bevatten. Het lijkt hem het beste dat een besluit relatief compact is en dat direct daaronder een nadere toelichting of toezegging volgt.

De heer Droogers (CDA) ziet nu dat het project al gefaseerd is en dat er voor het algemeen bestuur voldoende waarborgen zijn om in die fasering mee te gaan. Zijn fractie heeft geen behoefte aan aanpassing van de tekst. Hij wil wel even reageren op de opmerking van de portefeuillehouder over andere functies als natuur, recreatie en waterberging, slootkanten, insecten en overpad. Natuurlijk is de grond primair voor de veiligheid. Hij kan zich echter niet aan de indruk onttrekken dat bij aankoop van 30 miljoen euro aan grond er stukken zullen zijn die nog vele jaren niet gebruikt worden. Dan gaat het niet alleen om ruilgronden, maar ook om gronden voor delen van de dijk eerst (die) een aantal jaren later op de rol staan. Voor die gronden acht hij het wenselijk om te kijken naar maatschappelijke functies die aansluiten op de doelen en neem die dan mee. Het kan dan gaan om pachtvoorwaarden of tijdelijke natuur. Er zijn kansen. Zelf heeft hij bij het studiemilieucentrum in Amsterdam gezeten, waar proefprocessen gevoerd zijn om tijdelijke natuur mogelijk te maken op bedrijventerreinen. Dat was zeer succesvol en dat heeft geen problemen opgeleverd bij het weer terugbrengen naar de eigenlijke bestemming.

Beantwoording

De heer Poelmann zegt tegen de heer Droogers dat hij het punt van andere functies moest maken, toen het ging om de vraag of die gronden er waren voor de veiligheid of voor iets anders. Veiligheid staat voorop. Natuurlijk gaat het waterschap zorgvuldig om met de gronden die het in bezit heeft. In het algemeen kunnen kortlopende contracten afgesloten worden, meestal van een jaar. Voor het hele project Sterke Lekdijk zijn er in het algemeen duurzame doelstellingen. Na versterking komt de vraag aan de orde wat er op de nieuwe dijk kan. Dan zal hij zich herinneren wat de heer Droogers gezegd heeft, en zal het waterschap bij alle vervolgvorstellen rekening houden met het benutten van de gronden; of in bezit houden omdat ze in het dijkversterkingslichaam liggen, als ruilgrond dienen of verkopen.

De heer Van der Kruk heeft verwoord wat hijzelf ook wil zeggen: houd besluitteksten compact. Wat nu in het voorstel staat, zal ook uitgevoerd worden. Daar is geen woord Spaans bij. En er was al gezegd dat wat het college voor ogen staat, ook zo wordt uitgevoerd. Dat hoeft niet in een amendement gegoten te worden. In de spelregels van het grondbeleid, dat het bestuur ooit heeft vastgesteld, staat dat voorwaardelijk krediet verschaffen niet mogelijk is. Dat kan gewoon niet.

Hij kan ook instemmen met de heer Reerink, als die zegt dat grond nooit weg is. De waarde daarvan kan wat schommelen, maar in beginsel heeft die grond een bepaalde waarde die niet verloren raakt. Daarom schrijft het waterschap daar ook niet op af.

Wat de escalatie betreft: wat daar staat, is 'managerial text'. De mensen van het waterschap werken zo en mevrouw Goedhart is hun hoogste baas. De escalatie die de heer Reerink beschrijft, hoort hierbij. Het kan zo zijn dat de directeur een oordeel heeft gegeven, maar dat er bestuurlijk verdere escalatie volgt via portefeuillehouder, college tot en met algemeen bestuur.

Notulen vergadering algemeen bestuur

d.d. 16 mei 2018

De heer Reerink (PvdA) merkt bij interruptie op dat het anders gaat. Het kan zijn dat men in de eerdere stappen van de escalatie het onderling niet eens is, of niet eens met de secretaris-directeur. Als dat de eindfase zou zijn, dan zou het bestuur de secretaris-directeur moeten uitnodigen om met haar in discussie te gaan over genomen besluiten. Zo gaat het niet, want het bestuur roept nooit ambtenaren ter verantwoording en het college heeft de bestuurlijke verantwoordelijkheid. Dit stuk tekst op pagina 30 mag dan wel iets 'managerials' in zich hebben, maar uiteindelijk is het een bestuursstuk, met bestuurlijke uitgangspunten en een beschrijving van bestuurlijke verantwoordelijkheden.

De heer Poelmann is het met de heer Reerink eens, maar moet toegeven dat hij de aanvulling die hij in de BMZ-vergadering had toegezegd, nog niet heeft kunnen verwerken. Hij zal dat alsnog in de tekst toevoegen, en wel in de geest zoals daar nu over van gedachten gewisseld is.

De heer Woittiez (VVD) vraagt bij interruptie of dat in het voorgestelde besluit er bijkomt.

De heer Poelmann antwoordt ontkennend. De tekst op pagina 30 van de Strategienota grondverwerving Sterke Lekdijk wordt aangepast op de wijze die door de heer Reerink is aangegeven.

De heer Verweij (CU) wil nog graag van de portefeuillehouder een reactie ontvangen op het door hem ingediende amendement. Hij meent uit diens reactie te hebben begrepen dat het college de punten 4 en 5 waard vindt om over te nemen en dat punt 6 gewoon niet kan en moet vervallen.

De heer Poelmann had al verteld dat in het stuk beschreven is hoe de rapportages elk half jaar in het kader van de rapportages Sterke Lekdijk bij het bestuur komen. Ook is de evaluatie toegezegd en is beschreven hoe het college die aan het bestuur zal voorleggen. Dat komt niet ook nog eens in het besluit te staan, want dat is in de rest al voldoende beschreven. Wat hem betreft is het amendement daarom niet meer nodig. Hij vermoedt dat het college het daar zonder schorsing mee eens zal zijn.

De voorzitter maakt de aanwezigen duidelijk dat de tekst van amendement 2 al beschikbaar is via iBabs. Hij meldt nog dat er op pagina 30 een tekstwijziging zal worden bijgeschreven. Daarmee beëindigt hij de beraadslaging over dit agendapunt en geeft de voorzittershamer weer terug aan de heer Poelmann.

De voorzitter schorst na overleg met het college de vergadering voor korte tijd.

[Er volgt een korte schorsing.]

5 Besluitvormend deel

De voorzitter heropent de vergadering na tien minuten pauze. Hij bericht dat hij amendement 1 dadelijk wel in stemming zal brengen, maar wijst er ook op dat het college de inhoud van amendement 1 zal overnemen.

5.1 Rapport RKC inzake verbonden partijen

De voorzitter brengt in stemming amendement nummer 1, 'Jaarlijkse informatievoorziening verbonden partijen', ingediend door de heren Travaille (PvdD), Reerink (PvdA) en Verweij (CU).

Er is geen behoefte aan stemverklaringen en stemming. Amendement 1 is met algemene stemmen aanvaard.

De voorzitter brengt in stemming het geamendeerde voorstel 'Rapport RKC inzake verbonden partijen'.

Er is geen behoefte aan stemverklaringen en stemming. Het voorstel is met algemene stemmen aanvaard.

Besloten wordt:

- 1) Kennis te nemen van de resultaten van het onderzoek van de Rekenkamercommissie naar het Muskusrattenbeheer West- en Midden-Nederland en overige verbonden partijen.
- 2) In te stemmen met de aanbevelingen van het rapport en hiertoe tevens een voortschrijdende jaarkalender aan het AB voor te leggen.

Notulen vergadering algemeen bestuur

d.d. 16 mei 2018

5.2 Rapport RKC inzake digitale veiligheid

Er is geen behoefte aan stemverklaringen en stemming. Het voorstel is met algemene stemmen aanvaard.

Besloten wordt:

- 1) Kennis te nemen van de resultaten van het onderzoek van de Rekenkamercommissie met betrekking tot borging en verantwoording ten aanzien van digitale veiligheid.
- 2) In te stemmen met de aanbevelingen van het rapport.

5.3 Ontwerpnota bodembeheer plas Marnemoende

Er is geen behoefte aan stemverklaringen

Stemming

Het aantal aanwezige leden: 26.

Tegen: 3 (PvdD).

Voor: 23 (LNE, WN, VVD, CDA, PvdA, W@I, CU, SGP).

Het voorstel is aangenomen.

Besloten wordt:

- De Nota bodembeheer plas Marnemoende (DM1376097) met als bijlage het 'Inrichtingsplan Besluit Bodemkwaliteit, natuurontwikkeling door verondieping plas Marnemoende' (DM1312332) vast te stellen voor een periode van 3 jaar vanaf het moment van vaststelling.
- De vastgestelde Nota bodembeheer plas Marnemoende met bijlage op de voorgeschreven wijze bekend te maken.

5.4 Kredietvoorstel grondverwerving Sterke Lekdijk

De voorzitter verklaart het volgende: het college heeft overwogen, dat waar het in het kredietvoorstel spreekt van 'voor ogen hebben' sprake is van een harde toezegging. De facto is dat hetzelfde als wat in het amendement onder 4 en 5 vermeld staat. Om die reden ontraadt het college het amendement. Ten aanzien van besluit nummer 6 heeft het college al gezegd dat voorwaardelijke terbeschikkingstelling van krediet in strijd is met de eigen regels.

De heer Verweij (CU) zegt dat hij met de VVD-fractie overlegd heeft en heeft besloten besluit 6 te laten vervallen. Ze dienen daarom een nieuw amendement in, ter vervanging van amendement nummer 2, dat hiermee wordt ingetrokken, waarvan ze verwachten dat dat wel zal worden aangenomen.

De voorzitter antwoordt dat deze motie ook dan nog overbodig is. Men moet niet alles in het besluit willen stoppen. Het college zal het voorstel uitvoeren zoals het in de voorsteltekst heeft verwoord. Hij ontraadt daarom het amendement.

Amendement nummer 3, 'Krediet grondverwerving Sterke Lekdijk', ingediend door de heren Verweij (CU) en Woittiez (VVD).

Het dictum van amendement 3 luidt:

de besluittekst te wijzigen door de volgende beslispunten toe te voegen

4. Het dagelijks bestuur op te dragen om halfjaarlijks aan het algemeen bestuur een voortgangsrapportage (inclusief prognoses) t.a.v. de grondaankopen op te leveren.
5. Het dagelijks bestuur op te dragen om uiterlijk in 2021 of na besteding van € 15 miljoen een evaluatie aan het algemeen bestuur voor te leggen.

De voorzitter leest het dictum voor van amendement 3.

Stemverklaringen

De heer Reerink (PvdA) wil eigenlijk geen tijd verspillen aan moties en amendementen op voorstellen die al min of meer zijn vastgesteld.

De heer Woittiez (VVD) meent dat het college in dit geval het amendement gewoon had kunnen overnemen.

De voorzitter antwoordt dat het college een amendement niet kan overnemen. Daar moet over gestemd worden.

Verder had hij al gezegd dat de tekst van het voorstel geheel wordt uitgevoerd.

Notulen vergadering algemeen bestuur

d.d. 16 mei 2018

De heer Van der Kruk (PvdD) heeft na lang overleg in de fractie besloten het amendement toch te steunen. De reden is tweeledig: 1) het amendement is relatief beperkt in tekst, en 2) de aanvullende tekst maakt duidelijker wat het bestuur precies wil. Overigens is dit niet gelijk een staand beleid voor toekomstige besluitvorming. Dit is een uitzondering.

De heer Verkaik (W@I) sluit zich aan bij de verklaring van de PvdD. Tegen de heer Reerink wil hij kwijt dat het niet gepast is om over amendementen te spreken alsof men daarmee zijn tijd verdoet.

De voorzitter brengt in stemming amendement nummer 3, 'Krediet grondverwerving Sterke Lekdijk'

Stemming

Voor: 8 (CU, VVD, PvdD en W@I).

Tegen: 18 (LNE, WN, CDA, PvdA, SGP).

Het amendement is daarmee verworpen.

De voorzitter brengt in stemming het Kredietvoorstel grondverwerving Sterke Lekdijk.

Er is geen behoefte aan stemverklaringen.

Stemming

Tegen: 4 (VVD en W@I).

Voor: 22 (LNE, WN, CDA, PvdA, PvdD, CU, SGP).

Het voorstel is aangenomen.

Besloten wordt:

1. een krediet beschikbaar te stellen van totaal € 30,9 miljoen voor grondverwerving Sterke Lekdijk, bestaande uit:
 - a. € 26,8 miljoen ten behoeve van de verwerving van benodigde gronden voor de versterking van de primaire kering binnen het project Sterke Lekdijk, welk bedrag voor € 23,3 miljoen wordt gedekt uit de ter zake te verkrijgen projectsubsidies en voor € 3,5 miljoen uit eigen inbreng;
 - b. € 4,1 miljoen ten behoeve van de verwerving van de benodigde gronden voor rekening van HDSR, welk bedrag wordt gedekt door activering als eigen grond;
2. de rentelasten van voorfinanciering van verwerving van deze gronden via de voorjaarsnota ten laste van de exploitatie te brengen, hetgeen neerkomt op een jaarlijks bedrag van gemiddeld ca. € 180.000 voor een periode van 8 jaar (variërend in omvang van minimaal € 22.500 in 2019 tot maximaal € 310.000 in 2023);
3. er mee in te stemmen dat de 'Strategienota grondverwerving Sterke Lekdijk', vastgesteld door het college in zijn vergadering van 20 maart 2018, wordt gehanteerd als uitvoeringskader voor de grondverwerving als gevolg van deze kredietverstrekking.

6 Informerend deel

6.1 Notulen vergadering algemeen bestuur d.d. 7 maart 2018

Tekstueel en naar aanleiding van

Er zijn geen opmerkingen. De notulen worden vastgesteld.

6.2 Actiepuntenlijst met leeswijzer

- Actiepunt 28: De heer Jansen op de Haar had in de laatste SKK-commissie gepleit voor het opschuiven van de termijn voor het antwoord naar het eerste kwartaal van 2019. Aangezien de heer Beugelink de toezegging had gedaan aan de heer Groenendijk, die het antwoord nog in zijn fractie wilde bespreken, kijkt hij nu naar de VVD om een reactie.

De heer Woittiez (VVD) moet zeggen dat de heer Groenendijk wegens ziekte nog geen overleg had gehad. Het lijkt hem daarom het beste de termijn nu maar nog even door te schuiven. Als er meer aan de hand is, komt hij er later op terug.

- De heer Travaille (PvdD) noemt een reeds van de lijst verdwenen actiepunt: de evaluatie van de impulsregeling waterkwaliteit. Die evaluatie is inmiddels uitgevoerd en toont aan dat de inzet door De Stichtse Rijnlanden van 3 ton wel verdrievoudigd of verviervoudigd wordt. Zeer succesvol dus. Bij gebleken effectiviteit zou het college bij

Notulen vergadering algemeen bestuur

d.d. 16 mei 2018

de voorjaarsnota aan het bestuur een voorstel doen. Vandaar deze herinnering. De fractie kijkt uit naar het voorstel.

- De heer Verweij memoreert dat hij bij de rondvraag van de vorige bestuursvergadering gesproken heeft over het ijsbeleid. Er is toegezegd dat men daar later op terug zou komen. Hij vraagt of dat op de actiepuntenlijst kan worden toegevoegd.
De voorzitter zegt dat toe.

7 Mededelingen

- De heer De Groot zegt dat de informatieavond over de voorjaarsnota op 30 maart een grote technische bijeenkomst gaat worden. Bij een project in het kader van klimaatslimme landbouw versus bodemdaling zullen er op korte termijn grote stappen gezet kunnen worden. Hij wil het bestuur in het tweede deel van die avond meenemen in de informatie over dat project, dat in juni in een commissie besproken gaat worden. Hij hoopt dat iedereen van die informatie kennis kan nemen, want misschien ligt hier een meekoppelkans voor het bodembeleid in het kader van de klimaatgelden van LNV. Dat geld wil en moet het ministerie nog in 2018 besteden. Er is dus enige haast bij, maar het college wil het bestuur graag meenemen in de manier waarop dat zal gaan.
De voorzitter voegt daaraan toe dat de minister in de beantwoording van Kamervragen De Stichtse Rijnlanden heeft genoemd als een koploper op het gebied van bodemdalingsproblematiek. Er wordt dus een beetje op dit waterschap gerekend.
- De heer Jansen op de Haer deelt mee dat hij benoemd is tot dagelijks bestuurder van AQUON als opvolger van de heer Beugelink. Daarnaast is hij door de Unie van Waterschappen naar voren geschoven als onderhandelaar bij het klimaatakkoord op de onderwerpen energie en warmte.

8 Ingekomen stukken

8.1 Brief mevrouw J. Leenders inzake ontslag als lid van het algemeen bestuur

- De voorzitter vraagt of mevrouw Leenders daar nog iets over wil zeggen.
Mevrouw Leenders zegt dat ze dat na de vergadering zal doen voor wie daar belangstelling voor heeft.

8.2 jaarverslag 2017 RKC

Er zijn geen opmerkingen.

8.3 RKC: Startnotitie quickscan handhaving

- De heer Verweij (CU) ziet in de tekst vermeld staan dat het onderzoek bruikbare informatie moet opleveren voor het algemeen bestuur van waterschap Rivierenland. Hij vermoedt dat hier bedoeld wordt: De Stichtse Rijnlanden.
De voorzitter belooft dat de tekst wordt aangepast.
- De heer Travaille (PvdD) spreekt van een prima onderzoek. Wel viel hem op dat er wel een aantal partijen worden bevraagd, maar daarbij zijn niet andere waterschappen en organisaties. Dat zou hij juist zeer leerzaam hebben gevonden.
De voorzitter zal de opmerking van de heer Travaille overbrengen aan de Rekenkamer.
De heer Bruggink (LNE) weet dat de Rekenkamercommissie in de middagvergadering al verteld is over de vergissing met Rivierenland. Ook de opmerking dat het onderzoek niet alleen intern, maar ook naar de omgeving had kunnen kijken, is toen gemaakt.

8.4 RKC: Startnotitie onderzoek implementatie KRW / natuurvriendelijke oevers

- De heer Travaille (PvdD) vindt ook deze notitie goed. Hij is blij dat er gekeken wordt naar doelen en sturing, maar wat hij mist, zijn vragen over doelbereik en effectiviteit. Die thema's ziet hij graag toegevoegd.
De voorzitter zegt toe dat verzoek over te zullen brengen.
- De heer Droogers (CDA) spreekt ook van een goede notitie. Hij had wel graag een vergelijking gezien van de financiële gevolgen voor het waterschap wat investeringen en beheer betreft, tussen natuurvriendelijke oevers en traditionele oevers. Verder wilde hij meer weten over de mogelijkheden en kansen van de aanleg en beheer van natuurvriendelijke oevers door particulieren en eigenaren, mogelijk via blauw-groene diensten.

Notulen vergadering algemeen bestuur

d.d. 16 mei 2018

De voorzitter zal ook deze opmerking doorgeven, maar hoort ook van de secretaris-directeur dat er een groepsinterview komt met bestuursleden. Hij stelt voor dat geïnteresseerden zich daarbij aansluiten.

- Mevrouw Van Dam (WN) heeft nog het verzoek aan de Rekenkamercommissie of die ook schadelijke effecten van bijvoorbeeld vervuiling of verstoring gebruik langs die natuurvriendelijke oevers in het onderzoek kan meenemen. Zij denkt dan aan bootjes op de Kromme Rijn.
De voorzitter kan hierop niet reageren, maar zal ook deze boodschap overbrengen. Hij raadt ook mevrouw Van Dam aan om naar het groepsinterview te gaan.

9 Rondvraag

- De heer Verweij (CU) heeft bij zijn belastingaanslag ook een fleurige folder ontvangen. Hij vraagt waarom de aanslagen zo laat de deur uit zijn gegaan. Daarnaast mist hij in de folder informatie over de rol van het bestuur bij het vaststellen en uitvoeren van de tarieven. In het kader van de verkiezingen was dat een gemiste kans. Graag had hij meer aandacht hiervoor.
De voorzitter weet niet beter dan dat de aanslagen veel eerder de deur zijn uitgegaan. Dat blijkt niet voor iedereen te gelden en er kwam ook een dubbele aanslag voor. De voorzitter zal deze zaken uitzoeken en de vragen schriftelijk beantwoorden. Verder heeft hij de vraag om meer aandacht voor de rol van het bestuur genoteerd.
- De heer Reerink (PvdA) zegt dat het bestuur na een motie over insecten een stuk gekregen heeft met veel informatie over insecten. Maar de vraag was ook meer te laten zien wat het waterschap kon doen, bijvoorbeeld over de soorten beplanting op de rwzi's. Zulke informatie is er niet gekomen.
Mevrouw Ottermann dacht dat er in het stuk ook acties stonden die het waterschap verder gaat uitwerken. Ze zal de opmerking meenemen en er nog verder naar kijken.
- De heer Van der Steeg (PvdD) heeft een brief van B en W Utrecht ontvangen waarin zij de raad op de hoogte stellen van het plan om op de Haarrijnse plas drijvende zonne-energie-eilanden te realiseren, in totaal op 10% van het wateroppervlak. Er wordt nu gewerkt aan een bestemmingsplan. Het waterschap zou de waterkwaliteit beoordelen. De PvdD-fractie wil graag nader geïnformeerd worden over eventuele ecologische implicaties. Hij vraagt of het college hiermee bekend is, of het al een mening hierover heeft, of de keur ruimte biedt voor dergelijke eilanden en of het waterschap weet wat de eventuele gevolgen zijn voor de waterkwaliteit.
De heer De Groot kan antwoorden dat het college hier nog niets van wist en er ook nog geen mening over heeft. Handelingen naast en boven water hebben onder de keur een meldingsplicht. Drijvende eilanden zijn niet bij voorbaat verboden. Het college weet niet wat de gevolgen zullen zijn, maar dergelijke aanvragen komen er nu meer. Stowa is in samenwerking met Rijkswaterstaat begonnen aan onderzoek om te bepalen onder welke omstandigheden zoiets vergunbaar kan zijn. Ook De Stichtse Rijnlanden zal daaraan medewerking verlenen en de vragensteller informeren.
- De heer Van der Steeg (PvdD) ziet dat er voor de Kromme Rijn steeds meer vergunningen worden afgegeven voor gemotoriseerd varen, nu al zestig vergunningen in januari, terwijl dat er twee jaar geleden nog vijftig waren voor het hele jaar. Hij vraagt of het college dit bericht kan bevestigen, of het gaat om elektrisch varen of om dieselmotoren, en of het waterschap een limiet kan stellen voor het aantal vaartuigen.
De heer Jansen op de Haar heeft hierop nog geen antwoord. Hij zal schriftelijk reageren.
- De heer Merkens (LNE) heeft enige tijd terug gezegd dat bordjes van het waterschap bij stuwen en sluizen vaak niet meer leesbaar zijn door de groene aanslag.
De voorzitter vindt dat totaal niet kunnen. Hij zal actie ondernemen.
- Mevrouw Van Soest (LNE) heeft op de televisie bij het oude 'De rijdende rechter' een collega gevolgd. Deze boer claimde dat zijn oevers afkalften door verkeerd baggeren van het waterschap. De man heeft daarin gelijk gekregen. Zij is benieuwd of het waterschap op de hoogte is van deze affaire en vraagt wat de gevolgen van die uitspraak zullen zijn.
De voorzitter antwoordt dat het waterschap inderdaad door het televisieprogramma benaderd is om daar op te treden. Dat heeft het niet gedaan. Het vindt dat het als publiek orgaan niet aan dit soort spel mee kan doen, terwijl het waterschap allerlei zorgvuldige procedures heeft om met dit soort opmerkingen en vragen om te gaan. Hij kan

Notulen vergadering algemeen bestuur

d.d. 16 mei 2018

zich niet voorstellen wat een uitspraak van een rijdende rechter oplevert. Hij wist niet hoe die zaak was afgelopen. Hij gaat dit wel verder uitzoeken.

9 Sluiting

De voorzitter dankt de aanwezigen voor hun inbreng. Hij sluit de vergadering om 22.40 uur.

Vastgesteld in de openbare vergadering van 27 juni 2018,

Voorzitter,

P.J.M. Poelmann

Secretaris,

J. Goedhart

